

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

---

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо поліпшення умов призначення пенсій (реєстр. № 3054 доопрацьований від 27.08.2021)

За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до статей 93, 111 і 114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 09 лютого 2022 року (протокол № 101) проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо поліпшення умов призначення пенсій (реєстр. № 3054 доопрацьований від 27.08.2021), поданий народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України, і зазначає наступне.

Законопроектом пропонується відновити окремі норми пенсійного законодавства в частині визначення пенсійного віку і страхового стажу, які діяли до проведення етапів пенсійної реформи в 2011 і 2017 роках, зокрема:

відновлення підвищеної величини оцінки одного року страхового стажу - 1,35 %;

відновлення права на призначення пенсії за віком після досягнення чоловіками 60 років, жінками – 55 років та за наявності страхового стажу не менше 15 років, а також права на призначення державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію після досягнення чоловіками 63 років, жінками – 58 років;

відновлення норм щодо призначення пенсій за віком на пільгових умовах і за вислугу років, які діяли до 1 квітня 2015 року та були змінені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 2 березня 2015 року № 213-VIII;

скасування положення про те, що мінімальний розмір пенсії за віком у разі відсутності необхідного страхового стажу (35 років для чоловіків і 30 років для жінок) виплачується лише після досягнення особою віку 65 років;

врахування при визначенні мінімального розміру пенсії за віком до страхового стажу періоду, за який проведено одноразову сплату єдиного внеску.

При цьому, пропонується заборонити зміну умов призначення пенсії в частині підвищення пенсійного віку та збільшення страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком.

На думку авторів законопроекту, його прийняття та реалізація сприятиме встановленню справедливих умов виходу на пенсію в частині відновлення величини оцінки одного року страхового стажу у розмірі 1,35% та скасування неконституційного підвищення страхового стажу та пенсійного віку тощо.

Разом з тим, слід зазначити, що Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 року № 2148-VIII внесені зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 року № 1058-IV, відповідно до яких проведено осучаснення пенсій, призначених до 1 жовтня 2017 року.

Зокрема, Розділ XV Закону № 1058-IV доповнено пунктами 4³ та 4⁴, згідно з якими пенсії, призначені до 1 жовтня 2017 року, перераховувались із застосуванням середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчисленої як середній показник за 2014, 2015 та 2016 роки із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 %.

Також з 1 січня 2018 року при призначенні пенсії застосовується величина оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 %.

Таким чином, поза увагою авторів законопроекту залишилося питання порядку та умов перерахунку пенсій, призначених та перерахованих з урахуванням величини оцінки одного року страхового стажу 1 % в період після 01.10.2017 року. Також не визначені умови перерахунку пенсій, призначених з урахуванням діючих норм щодо: віку виходу на пенсію; встановлення мінімального розміру пенсії; збільшення пенсії за віком за кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і понад 20 років жінкам тощо, в період після 01.10.2011 року і до цього часу.

Крім того, законопроект не відповідає вимогам статті 27 Бюджетного кодексу України в частині надання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та реальних джерел покриття додаткових видатків.

За орієнтовними розрахунками Пенсійного фонду України, про що зазначено у експертному висновку Міністерства фінансів України, додаткові видатки на реалізацію цього законопроекту становитимуть більше 16 млрд. грн. на місяць, або 192 млрд. грн. на рік.

Міністерство соціальної політики України, враховуючи негативні демографічні тенденції, застерігає, що реалізація положень законопроекту вже у перший рік призведе до різкого збільшення чисельності пенсіонерів, загострення гендерної й вікової нерівності за розмірами пенсій та зростання видатків на виплату пенсій.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення, що законопроект має вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного бюджету, у тому числі для Пенсійного фонду України). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2022 року він має вводитись в дію не раніше 1 січня 2023 року, а після 15 липня 2022 року - не раніше 1 січня 2024 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України, Міністерство економіки України, Пенсійний фонд України не підтримують законопроект.

Враховуючи викладене, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо поліпшення умов призначення пенсій (реєстр. № 3054 доопрацьований від 27.08.2021), поданий народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та, керуючись пунктом 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання від Комітету визначено Голову Комітету Третякову Галину Миколаївну.

Голова Комітету

Г. Третякова

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002E093100E1118F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/3-2022/52514 від 23.02.2022

846448